

عنوان مقاله:

جلوه هایی از باغ ایرانی در مینیاتور

محل انتشار:

فصلنامه منظر، دوره 13، شماره 56 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 8

نویسنده:

شهره جوادی - استادیار گروه مطالعات عالی هنر، پردیس هنرهای زیبا، دانشگاه تهران، ایران.

خلاصه مقاله:

نقاشی روایتگر ایرانی که جلوه هایی از شعر و ادب این مرزوبوم را به تصویر کشیده، با سوژه هایی مردمی و شاهانه در دنیایی رنگین و مکان و منظری روح افزا، از گذشته های دور تا کنون فرهنگ و باور ایرانیان را ثبت نموده است. صحنه های گوناگون از روایات حماسی و مذهبی، شاعرانه و عاشقانه، شکار، رزم و بزم شاهان و تمامی آنچه در مینیاتور به تصویر درآمده، بازتاب زندگی جاری مردم بوده است که از لابه لای متون ادبی و اشعار انتخاب شده و به گونه ای ویژه با زیبایی شناسی هنرمندان نقش شده اند. فرهنگ و باور ایرانی در دل طبیعت خودنمایی می کند و آنچه در تمامی نقش ها حضور دائمی دارد، باغ و بوستان ایرانی با تمام عناصر و جزئیات واقعی است، چنان که در عالم خارج و در واقعیت دیده می شود. باغ و باغ سازی هنر اصیل و دیرپای ایرانی است که از روزگار باستان با زندگی مردم عجین بوده و در تمام دوران اسلامی نیز تداوم یافته است. باغ مکان مقدسی بوده که نیایشگاه های کهن را در برداشته و مجموعه آب، گیاه و چارتاقی-معبد از دوران باستان تا کنون در جای جای ایران بوده (و هست) و برگرفته از باورها، دین و اعتقادات طبیعت گرای ایرانیان است. باغ-معبد های کهن به باغ-مزارهای دوران اسلامی تبدیل شدند و الگوی باغ ایرانی-اسلامی در گذر زمان براساس بزرگداشت عناصر مقدس آب، گیاه و چارتاقی-کوشک در جوار آنان شکل گرفت. از آنجا که تا کنون نقاشی ایرانی-مینیاتور- با عالم خیال و مثال معرفی شده، ضروری است که این قول اشتباه اصلاح و جایگاه واقعیت و طبیعت گرایی در این هنر اصیل ایرانی مشخص شود و به گواهی آثار موجود ثابت شود که صحنه های مینیاتور بازتاب باغ و کوشک ایرانی و عناصر مقدس آن مانند آب و درخت و نمایش بوستان و طبیعت ایران است و ریشه در باورهای کهن مردم داشته است. این نوشتار بر مبنای تحلیل آثار موجود و به روش استنتاجی تنظیم شده و به گونه غیرمستقیم به نقد آرای موجود در زمینه نقاشی ایرانی نیز پرداخته است. هدف از این پژوهش، نقد نظریات موجود در باب مینیاتور مبنی بر نگاه غیرمنطقی، احساسی و بعضا نادرست است که دیرزمانی است رایج شده است. از این رو بر این مهم تاکید شده است که هنر باغسازی ایرانی آشکارا در صحنه های مینیاتور جلوه گر شده و بنابراین نقاشی ایرانی طبیعت را در صحنه های واقعی از باغ و بوستان ترسیم نموده است.

کلمات کلیدی:

باغ، مینیاتور، طبیعت، آب، گیاه، تقدس

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1280758>

